

Державний вищий навчальний заклад
«Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника»

Кафедра методики викладання образотворчого та декоративно-
прикладного мистецтва

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Проректор _____

“ 14 ” _____

Вересень

2016 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ОСНОВИ ДЕКОРАТИВНО-ПРИКЛАДНОГО МИСТЕЦТВА

Галузі знань **01 Освіта**
Спеціальність **014 Середня освіта (за предметними спеціалізаціями)**
Спеціалізація **014.12 Образотворче мистецтво**

Івано-Франківськ – 2016 рік

Робоча програма Основи декоративно-прикладного мистецтва
для студентів за напрямом підготовки 01 Освіта
спеціальністю 014 Середня освіта (за предметними спеціалізаціями),
за предметною спеціалізацією 014.12 Образотворче мистецтво.

Розробники:

старший викладач кафедри методики викладання образотворчого і
декоративно-прикладного мистецтва

Городецький Віталій Іванович

старший викладач кафедри методики викладання образотворчого і
декоративно-прикладного мистецтва

Веретко Оксана Ігорівна

Робоча програма затверджена на засіданні
кафедри методики викладання образотворчого і декоративно-прикладного
мистецтва

Протокол № 1 від 29 серпня 2016 року

Завідувач кафедри методики викладання образотворчого і декоративно-
прикладного мистецтва

 (Тимків Б.М.)

(підпис)

(прізвище та ініціали)

29 серпня 2016 року

Схвалено методичною комісією Інституту мистецтв
Протокол № 1 від 14 вересня 2016 р.

Голова

 ()

(підпис)

(прізвище та ініціали)

©Городецький В.І., 2016 рік
©Веретко О.І., 2016 рік
© кафедра МВОДПМ, 2016 рік

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	
Кількість кредитів ЄКТС – 6	Галузь знань <u>01 ОСВІТА</u> (шифр і назва) Напрямок підготовки <u>014 Середня освіта</u> (шифр і назва)	Нормативна	
Змістових модулів – 3	Спеціальність (професійне спрямування): 014.12 СЕРЕДНЯ ОСВІТА (Образотворче мистецтво)	Рік підготовки:	
Загальна кількість годин – 180		I-й	
		Семестр	
		I-й	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 2 самостійних – 4	Освітньо-кваліфікаційний рівень: <u>БАКАЛАВР</u>	2 год.	4 год.
		Практичні, семінарські	
		28 год.	41 год.
		Лабораторні	
		__ год.	__ год.
		Самостійна робота	
		60 год.	45 год.
		Індивідуальні завдання: __ год.	
Вид контролю: <u>ЗАЛІК</u> ☐ <u>ЕКЗАМЕН</u>			

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної роботи становить:

для денної форми навчання – 40% : 60%

для заочної форми навчання – 100%

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета: дослідження процесів виникнення, становлення та розвитку художнього металу та художнього текстилю в Україні та за її межами, вивчення основних технологічних прийомів, видів і форм виробів, їх функціонального призначення та художньо-естетичних особливостей.

Компетентності, якими повинен оволодіти здобувач:

- ✓ здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми, що потребують інтеграції знань і прийняття рішень у практиці викладання образотворчого мистецтва в загальноосвітніх та позашкільних навчальних закладах та у процесі навчання за спеціальністю;
- ✓ здатність письмово й усно спілкуватися (комунікувати) українською - державною мовою; здатність реагувати мовними засобами на повний спектр соціальних і культурних явищ - у навчанні і на практиці; здатність використовувати засоби художньої виразності у сучасному полікультурному просторі;
- ✓ здатність до впевненого, а водночас критичного використання інформаційно-комунікаційних технологій (ІКТ) для пошуку, обробки, аналізу, верифікації інформації з різноманітних джерел;
- ✓ здатність вчитися самостійно й автономно, розробляти власну траєкторію саморозвитку упродовж навчання в університеті та усього життя, оцінювати прогрес і результати навчання;
- ✓ здатність генерувати нові ідеї, вміння диференціювати традиційні та інноваційні способи вирішення завдань та знаходити межі їхнього застосування у навчальному процесі;
- ✓ здатність до теоретичного освоєння мистецької спадщини, фахової орієнтації у сучасному світовому та українському образотворчому просторі;
- ✓ володіння образотворчою грамотою на рівні, необхідному для сприймання, оцінки та створення художнього образу;
- ✓ здатність до практичної художньої діяльності;
- ✓ здатність використання комп'ютерних технологій у процесі виконання творчих завдань;
- ✓ здатність до творчої, художньо-педагогічної, організаторської та художньо-естетичної діяльності, спрямованої на духовний і культурний розвиток особистості.
- ✓ здатність планувати процес навчання образотворчого мистецтва у загальноосвітній школі та у позашкільних закладах, забезпечувати його реалізацію та оцінку отриманих результатів;
- ✓ здатність до організації і проведення позаурочної та позакласної роботи (вихід на пленер, екскурсії в музейні установи, участь у мистецьких проектах, майстер-класах, виставках);
- ✓ здатність керувати художньо-творчою діяльністю учнів, враховуючи їх вікові та індивідуальні особливості;

- ✓ здатність застосовувати засоби образотворчого мистецтва в процесі естетичного виховання школярів;
- ✓ здатність застосовувати сучасні методики і освітні технології для забезпечення якості оволодіння основами образотворчості в середніх загальноосвітніх закладах з поглибленим вивченням образотворчого мистецтва;
- ✓ формувати уявлення про сутність, види та жанри мистецтва, вміння фахово орієнтуватися у сучасному світовому та українському образотворчому просторі, засвоєння системи мистецьких знань, художньо-естетичних понять і категорій, необхідних для викладання образотворчих дисциплін у школі та позашкільних закладах;
- ✓ розширювати і збагачувати художньо-естетичний досвід опанування художніми вміннями та навичками, здатність до практичної художньої діяльності, підвищення професійної майстерності;
- ✓ володіти образотворчою грамотою на рівні, необхідному для сприймання, оцінки, створення художнього образу та консультування творчих особистостей в процесі освітньо-практичної діяльності;
- ✓ володіти ручними та механізованими інструментами, пристроями, обладнанням, здатність до виконання основних технологічних операцій у відповідності з обраним матеріалом та технікою виконання;
- ✓ розвивати загальні творчі здібності; стимулювання образного мислення, формування навичок художньої самоосвіти, виховання естетичного сприйняття дійсності та особистісно-ціннісного ставлення до мистецтва;
- ✓ виховувати здатність сприймати, інтерпретувати та оцінювати художні твори, висловлювати особистісне ставлення до них, аргументуючи свої думки та оцінки.

3. Програма навчальної дисципліни I СЕМЕСТР ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1

Історія розвитку художнього текстилю (вишивки) в Україні.

Тема №1. (лекція) Історія розвитку художнього текстилю (вишивки).

Перші відомості про художню вишивку. Вишивка X –XIII століть. Розвиток золотошвейництва. Вишивальне мистецтво XIII – XIX століть. Вишивка XX століття – один з найпопулярніших видів декоративно-прикладного мистецтва.

Тема №2. Вивчення основних центрів розвитку художнього текстилю (вишивки) в Україні. Вишивка як вид народного мистецтва.

Джерела, що засвідчують про існування й характер народного художнього текстилю (вишивки). Поняття про вишивку та її призначення. Створення замальовок орнаментів та форм традиційних тканих виробів за представленими зразками.

Тема №3. Регіональна специфіка художньої вишивки України. Колористичні особливості української народної вишивки.

Регіональні комплекси українського традиційного декоративного виробу. Вивчення художніх особливостей вишивки різних етнографічних зон України.

Тема №4. Особливості орнаментики декорування виробів з текстилю (художньої вишивки). Основні мотиви українського народного орнаменту.

Орнаментальна вишивка. Особливості створення орнаменту у смузі, та його використання у вишитих виробках.

Тема 5. Інструменти та матеріали.

Знайомство з інструментами та матеріалами та основними принципами роботи з ними. Нитки, їх характеристика. Ознайомлення з інструментами та пристроями для вишивки, їх призначення у виконанні вишивки. Голки, наперсток, ножиці, виколка, п'яльці, стрічковий метр.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2.

Художньо-технологічні особливості вишивок традиційних центрів України.

Тема № 6. Техніки вишивання. Основні класифікації технік вишивання. Види швів народного вишивання: початкові, декоративні шви. (8 год.)

Початкові шви: затягана, стебнівка, кривульки, ланцюжок (тамбурний шов, кручений шов), їх застосування. Техніка виконання декоративних (нерахункових) швів: низинний шов, ретязь, соснівка, снурок, вівсик.

Тема № 7. Види швів народного вишивання: лічильні шви.

Художні й технічні характеристики лічильних (рахункових) швів, особливості їх виконання. Непрозорі рахункові шви: оксамитовий шов, курячий брід, хрестик, півхрестик. Прозорі рахункові шви: вирізування, виколювання, зерновий вивід, солов'їні вічка, товмацька зірка. Складені шви: верхоплут подвійний, ключовий шов, кучерявий шов. Мережки. Змережування та з'єднувальні шви: обмітка, півстовпчик, обметниця одностібкова, тристібкова, хрестиккування.

Тема № 8. Проектування в процесі художнього конструювання декоративного виробу.

Методика художньо-конструкторського аналізу: функціональний та композиційний аналіз виробів. Стадії розробки художньо-конструкторського виробу: технічне завдання, його художньо-конструкторський аналіз; технічна пропозиція (ескізний проект або технічний проект для складних виробів); робочий проект, дослідний зразок. Розробка проекту обраного виробу (графічне, кольорове вирішення).

Тема № 9. Види технік художньої вишивки.

Ознайомлення з техніками художнього вишивання. Виконання зразків різних технік рушникових швів. Особливості орнаментики декорування вишитих виробів.

Тема 10. Художньо-технічні особливості виконання вишиваних виробів. Робота в матеріалі. (16 год.)

Підбір ниток. Виконання основних кольорових частин композиції. Заповнення кольором. Використання основних прийомів художнього вишивання. Додаткове декорування виробу.

Тема 11. Опоряджувальні роботи. (2 год.)

II СЕМЕСТР

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 3

ВИВЧЕННЯ ТЕХНІК : КУВАННЯ, ЗГИНАННЯ, НАНЕСЕННЯ ФАКТУРИ, ЧОРНІННЯ, ПОЛІРУВАННЯ, ЛАКУВАННЯ.

Тема 1. (лекція) Матеріали для виготовлення ювелірних прикрас.

Металеві матеріали. Неметалеві матеріали. Допоміжні матеріали. Кольорові метали. Кислоти. Луги і солі. Вогнетривкі матеріали. Абразивні компаунди та пасти для полірування.

Тема 2. (лекція) Інструменти та обладнання для ручного виготовлення ювелірних прикрас.

Мірний інструмент. Ріжучий інструмент. Інструмент для гнуття. Інструмент для шліфування та полірування. Пристосування. Робоче місце ювеліра.

Тема 3. (практичне заняття) Виготовлення сережок (тип I – сережки з листового металу). Заготовка матеріалів.

Вирівнювання листового металу. Очищення металевого листа за допомогою спирту, бензину або розчинника для обезжирення. Промивка в проточній воді. Сушка металеві пластини за допомогою будівельного електричного фена гарячого повітря.

Тема 4. (практичне заняття) Вирізання шаблонів. Вирізання (силуетів) виробу з листового металу.

Підбір матеріалів для шаблонів – (картон, пластик, ПВХ, скульптурний пластилін, тонкий мідний дріт – від 0,5 мм до 1,2 мм). Нанесення рисунку силуету шаблону на матеріал. Вирізання шаблонів виробу за допомогою ножиць або ручного ювелірного лобзика. Перенесення рисунку деталей виробу

на листовий метал по виконаних шаблонах. Вирізання силуетів виробу з листового металу за допомогою ножиць по металу або гільйотини. Попередня зачистка країв деталей виробу за допомогою металевої вати №1.

Тема 5. (практичне заняття) Нанесення фактури.

Підбір інструментів для карбування (фактурення). Пробне нанесення фактури на окрему металеву пластину. Нанесення фактури на деталі виробу.

Тема 6. (практичне заняття) Зачистка країв визначеної форми.

Підбір інструментів для зачищення. Пробна зачистка країв на окремій металевій пластині. Застосування ручних напилків та надфілів. Застосування механічних наждачних кругів. Фінішна зачистка країв деталей виробу за допомогою тонкої металевої вати №000.

Тема 7. (практичне заняття) Нанесення черні.

Підбір матеріалів та обладнання для приготування черні – «сірчана печінка». Зважування інгредієнтів. Плавка інгредієнтів. Перетирання суміші у фарфоровій чаші. Розведення суміші в дистильованій воді. Обезжирювання виробів. Сушка виробів. Занурення виробів в розчин черні – «сірчана печінка». Промивка деталей в проточній воді. Сушка деталей виробу.

Тема 8. (практичне заняття) Опоряджувальні роботи. Полірування. Лакування. Монтажні роботи.

Натирання – «крацування» поверхні виробів тонкою металевою ватою №000 для чіткого проявлення фактури. Полірування поверхні деталей повстяною шматкою з додаванням полірувальної пасти. Обезжирення полірованих деталей. Лакування деталей акриловим лаком. Сушка виробів. Монтажні роботи – з'єднання окремих елементів виробу за допомогою металевих кілець. Закріплення швензи.

Тема 9. (практичне заняття) Контрольна робота. Створення технологічної карти.

Детальний опис технологічного процесу виготовлення сережок з листового металу. Створення технологічної карти виробу – після виконаних технологічних прийомів (письмова робота, креслення, таблиця тощо).

Тема 10. (практичне заняття) Виготовлення сережок (тип II – сережки з мідного дроту).

Перегляд кращих взірців. Замальовки робіть. Ескізування. Визначення форм виробу. Визначення конструкції виробу.

Тема 11. (практичне заняття) Заготовка матеріалів.

Очистка мідного електричного дроту від ізоляції. Вирівнювання мідного дроту. Відпуск дроту. Очищення мідного дроту в розчині (лимонної кислоти).

Тема 12. (практичне заняття) Виконання «кування» мідних заготовок виробу.

Виконання кування мідних заготовок «на гарячо». Виконання кування мідних заготовок «на холодно». Виконання техніки згинання з наступним проковуванням. Виконання техніки вигинання з наступним проковуванням. Виконання техніки закручування з наступним проковуванням.

Тема 13. (практичне заняття) Виготовлення сережок мішаного типу (тип III – сережки з листового металу та мідного дроту). Мішані техніки –

(об'єднання технік : тип I та типи II в окремий виріб – тип III). Заготовка матеріалів.

Вирівнювання листового металу. Очищення металевого листа за допомогою спирту, бензину або розчинника для обезжирення. Промивка в проточній воді. Сушка металеві пластини за допомогою будівельного електричного фена гарячого повітря. Очистка мідного електричного дроту від ізоляції. Вирівнювання мідного дроту. Відпуск дроту. Очистка мідного дроту та металевих пластин в розчині (лимонної кислоти).

Тема 14. (практичне заняття) Виконання фактури. Вирізання заготовок з листового металу. Зачищення країв.

Підбір інструментів для карбування (фактурення). Пробне нанесення фактури на окремій металевій пластині. Нанесення фактури на деталі виробу. Вирізання шаблонів виробу за допомогою ножиць або ручного ювелірного лобзика. Перенесення малюнку деталей виробу на листовий метал по виконаних шаблонах. Вирізання силуетів виробу з листового металу за допомогою ножиць по металу або гільйотини. Попередня зачистка країв деталей виробу за допомогою металеві вати №1.

Тема 15. (практичне заняття) Завершальний етап виробів (тип I;II;III). Опоряджувальні роботи. Полірування. Лакування. Монтажні роботи.

Натирання – «кращування» поверхні виробів тонкою металеві ватою №000 для чіткого проявлення фактури. Полірування поверхні деталей повстяною шматкою з додаванням полірувальної пасти. Обезжирення полірованих деталей. Лакування деталей акриловим лаком. Сушка виробів. Монтажні роботи – з'єднання окремих елементів виробу за допомогою металевих кілець. Закріплення швензи.

Тема 16. (практичне заняття) Створення інсталяції виконаних виробів. Фотографування. Оцінювання виробів. Кафедральний перегляд.

Створення інсталяції із застосуванням : природних матеріалів; тканин; металевих конструкцій; світлового обладнання; манекенів; підставок; манекенниць. Фотографування виконаних виробів на різноманітних фонах, фактурах тощо. Самооцінка. Кафедральний перегляд.

4. Структура навчальної дисципліни

І СЕМЕСТР												
Змістовий модуль 1.												
ІСТОРІЯ РОЗВИТКУ ХУДОЖНЬОГО ТЕКСТИЛЮ (ВИШИВКИ) В УКРАЇНІ												
Тема 1.Історія розвитку художнього текстилю (вишивки).	8	2				6						
Тема 2. Вивчення основних центрів розвитку художнього текстилю (вишивки) в Україні.	6		2			4						
Тема 3.Регіональна специфіка художньої вишивки в Україні.	6		2			4						
Тема 4. Особливості орнаментики декорування виробів з текстилю (художньої вишивки).	6		2			4						
Тема 5.Інструменти та матеріали.	6		2			4						
Разом за змістовим модулем 1	32	2	8			22						

Змістовий модуль 2.												
ХУДОЖНЬО-ТЕХНОЛОГІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ВИШИВОК												
ТРАДИЦІЙНИХ ЦЕНТРІВ УКРАЇНИ												
Тема 6. Види швів народного вишивання: початкові , декоративні шви.	6		2			4						
Тема 7. Види швів народного вишивання: лічильні шви.	6		2			4						
Тема 8.Проектування в процесі художнього конструювання декоративного виробу.	10		4			6						
Тема №9. Види технік художньої вишивки..	10		2			8						
Тема №10. Робота в матеріалі.	20		8			12						
Тема 11. Опоряджувальні роботи.	6		2			4						
Разом за змістовим модулем 2	58		20			38						
Всього годин	90	2	28			60						

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин												
	денна форма						заочна форма						
	усьо го	у тому числі					усьо го	у тому числі					
		л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	
II СЕМЕСТР ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 3 ВИВЧЕННЯ ТЕХНІК : КУВАННЯ, ЗГИНАННЯ, НАНЕСЕННЯ ФАКТУРИ, ЧОРНІННЯ, ПОЛІРУВАННЯ, ЛАКУВАННЯ.													
Тема 1. Матеріали для виготовлення ювелірних прикрас.	2	2											
Тема 2. Інструменти та обладнання для ручного виготовлення ювелірних прикрас.	2	2											
Тема 3. Виготовлення сережок (тип I – сережки з листового металу). Заготовка матеріалів.	16		2			4	4					4	
Тема 4. Вирізання шаблонів. Вирізання (силуетів) виробу з листового металу.	20		2			4	4					4	
Тема 5. Нанесення фактури.	16		2			4	4					4	
Тема 6. Зачистка країв визначеної форми.	16		2			4	6					6	
Тема 7. Нанесення черні.	16		2			4	6					6	
Тема 8. Опоряджувальні роботи. Полірування. Лакування. Монтажні роботи.	16		2			5	6					6	
Тема 9. Контрольна робота. Створення технологічної карти.	4		4										

Тема 10. Виготовлення сережок (тип II – сережки з мідного дроту).	16		4			4	6					6
Тема 11. Заготовка матеріалів.	6		4			4	6					6
Тема 12. Виконання «кування» мідних заготовок виробу.	10		4			4	6					6
Тема 13. Виготовлення сережок (тип III – сережки з листового металу та мідного дроту). Мішані техніки – (об'єднання технік : тип I та типи II в окремий виріб – тип III). Заготовка матеріалів.	10		4			4	6					6
Тема 14. Виконання фактури. Вирізання заготовок з листового металу. Зачищення країв.	10		4			4	6					6
Тема 15. Завершальний етап виробів (тип I;II;III). Опоряджувальні роботи. Полірування. Лакування. Монтажні роботи.	4		3									
Тема 16. Створення інсталяції виконаних виробів. Фотографування. Оцінювання виробів. Кафедральний перегляд.	2		2									
Разом за змістовим модулем	90	4	41			45	66					66

5. Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Кількість Годин
	<i>Навчальним планом не передбачені</i>	

6. Теми практичних занять

№ з/п	МОДУЛЬ 1-2	Кількість годин
	Назва теми	
1	Вивчення основних центрів розвитку народної вишивки в Україні.	2
2	Проведення художньо-конструкторського аналізу виробу.	2
3	Методи виконання початкових швів: затагана, стебнівка, кривульки, ланцюжок (тамбурний шов, кручений шов).	2
4	Техніка виконання декоративних (нерахункових) швів: низинний шов, ретязь, соснівка, снурок, вівсик.	2
5	Художні й технічні характеристики лічильних (рахункових) швів. Непрозорі рахункові шви: оксамитовий шов, курячий брід, хрестик, півхрестик.	2
6	Художні й технічні характеристики лічильних (рахункових) швів. Прозорі рахункові шви: вирізування, виколювання, зерновий вивід, солов'їні вічка, товмацька зірка, особливості їх виконання.	2
7	Методи виконання складених швів: верхоплут подвійний, ключовий шов, курячий шов. Мережки та їх застосування у вишивці.	2
8	Змережування та з'єднувальні шви: обмітка, півстовпчик. Змережування та з'єднувальні шви: обметниця одностібкова, тристібкова, хрестиккування.	2
9	Ескізний проект.	2
10	Виконання картону виробу. Підбір ниток.	2
11	Виконання основних кольорових частин композиції.	2
12	Використання основних прийомів художнього вишивання.	2
13	Додаткове декорування виробу.	2
14	Опоряджувальні роботи.	2
	Разом за МОДУЛЕМ 1	28

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 3		
№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Виготовлення сережок (тип I – сережки з листового металу). Заготовка матеріалів.	2
2	Вирізання шаблонів. Вирізання (силуетів) виробу з листового металу.	2
3	Нанесення фактури.	2
4	Зачистка країв визначеної форми.	2
5	Нанесення черні.	2
6	Опоряджувальні роботи. Полірування. Лакування. Монтажні роботи.	2
7	Контрольна робота. Створення технологічної карти.	4
8	Виготовлення сережок (тип II – сережки з мідного дроту).	4
9	Заготовка матеріалів.	4
10	Виконання «кування» мідних заготовок виробу.	4
11	Виготовлення сережок (тип III – сережки з листового металу та мідного дроту). Мішані техніки – (об'єднання технік : тип I та типи II в окремий виріб – тип III). Заготовка матеріалів.	4
12	Виконання фактури. Вирізання окремих елементів виробу. Зачищення країв.	4
13	Завершальний етап виробів (тип I;II;III). Опоряджувальні роботи. Полірування. Лакування. Монтажні роботи.	3
14	Створення інсталяції виконаних виробів. Фотографування. Оцінювання виробів. Кафедральний перегляд.	2
Разом за змістовим модулем		41

7. Теми лабораторних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість Годин
<i>Навчальним планом не передбачені</i>		

8. Теми самостійної роботи

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
МОДУЛЬ 1-2		
1	Ознайомлення з особливостями композиційної побудови композиційних схем у художній вишивці.	6
2	Ознайомлення з особливостями композиційної побудови композиційних схем у художньому ткацтві.	6
3	Вивчення найчастіше вживаної символіки в народній вишивці.	6
4	Вивчення найчастіше вживаної символіки в народному ткацтві.	6
5	Тренінгові вправи з практичного виконання початкових швів.	6
6	Засвоєння методики графічного зображення декоративних швів художнього вишивання.	6
7	Вишивання вивчених декоративних швів на тканині.	6
8	Збір, замальовки музейних робіт (робота в музеях).	6
9	Аналіз взаємозв'язку рахункових прозорих швів з іншими швами художнього вишивання.	6
10	Ознайомлення з особливостями побудови композиційних схем у художніх творах.	6
11	Зарисовки елементів орнаментів, виконаних різними техніками художнього вишивання.	6
12	Пошук композиційного вирішення майбутнього виробу.	6
13	Трансформація мотивів із самостійно опрацьованих орнаментів.	6
14	Графічна розробка орнаменту.	6
15	Кольорове вирішення орнаменту виробу.	6
	Разом за модуль 1	60

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 3		
№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Виготовлення сережок (тип I – сережки з листового металу). Заготовка матеріалів.	4
2	Вирізання шаблонів. Вирізання (силуетів) виробу з листового металу.	4
3	Нанесення фактури.	4
4	Зачистка країв визначеної форми.	4
5	Нанесення черні.	4
6	Опоряджувальні роботи. Полірування. Лакування. Монтажні роботи.	5
7	Виготовлення сережок (тип II – сережки з мідного дроту).	4
8	Заготовка матеріалів.	4
9	Виготовлення окремих заготовок виробу.	4
10	Виготовлення сережок (тип III – сережки листового металу та мідного дроту). Мішані техніки – (об'єднання технік : тип I та типи II в окремий виріб – тип III). Заготовка матеріалів.	4
11	Виконання фактури. Вирізання окремих елементів виробу. Зачищення країв.	4
12	Завершальний етап виробів (тип I;II;III). Опоряджувальні роботи. Полірування. Лакування. Монтажні роботи.	4
Разом за змістовим модулем		45

9. Індивідуальні завдання

Навчальним планом не передбачені.

Рекомендовані теми рефератів

1. Творчість майстрів народної вишивки Івано-Франківщини.
2. Український вишитий рушник, його композиційні особливості.
3. Мотиви, орнаменти, символіка української народної вишивки.
4. Художньо-технологічні особливості вишивки Гуцульщини. Провідні майстри.
5. Техніки художнього вишивання.
6. Історичні витоки появи і розвитку вишивання, силяння пацьорками в Україні.
7. Формотворчі технології в ювелірній справі.
8. Декоруючі та орнаментуючі технології в ювелірній справі.
9. Види кольорових металів та їх сплавів.
10. Інструменти та обладнання для ювелірної справи.

9. Види кольорових металів та їх сплавів.
10. Інструменти та обладнання для ювелірної справи.

10. Методи навчання

У відповідності до задач, які ставляться студентам по засвоєнню змісту освіти використовуються такі методи: **пояснювально-ілюстративний, репродуктивний, проблемного викладу, аналіз і синтез, словесний** (розповідь-пояснення, бесіда), **наочний** (ілюстрація, демонстрація), **практичний** (робота в навчальних майстернях).

Художньо-творчі методи мистецького навчання – це художнє вправління, виконання технічних прийомів, опрацювання художнього замислу, варіантна розробка художнього матеріалу.

Відповідно за характером мистецької навчальної діяльності використовують такі методи, як наслідувальні, репродуктивні, інтерпретаційні.

Наслідувальні методи передбачають заохочення студента до максимально точного копіювання, повторення продемонстрованих викладачем окремих технічних прийомів.

Репродуктивні методи спрямовано на залучення студентів до відтворення технічних вправ, окремих засобів художньої виразності, повторення того, що вже кимось створено.

Інтерпретаційні методи орієнтують студентів на тлумачення вже створених автором художніх образів, передбачають спонукання їх до виявлення власного ставлення з намаганням якнайповніше усвідомити авторський задум.

11. Методи контролю

Оцінювання якості знань студентів, в умовах організації навчального процесу за кредитно-модульною системою здійснюється шляхом поточного, модульного, підсумкового (семестрового) контролю за 100-бальною шкалою оцінювання, за шкалою ECTS та національною шкалою оцінювання.

Поточний контроль – це оцінювання навчальних досягнень студента (рівень теоретичних знань та практичні навички з тем, включених до змістових модулів), здобутих під час проведення аудиторних занять, виконання самостійної роботи, консультаціях (під час відпрацювання пропущених занять чи за бажання підвищити попереднє оцінювання) та активності студента на занятті. Поточний контроль реалізується у формі опитування, виконання практичних робіт, експрес-контролю, контролю засвоєння навчального матеріалу, запланованого на самостійне опрацювання студентом тощо. Максимальний бал за виконання певної практичної роботи та успішного теоретичного захисту – 5 балів:

5 б. одержує студент, який старанно підготувався до практичної роботи, виконав усі завдання, чітко та грамотно описав технологічний процес виконання практичної роботи, вільно володіє матеріалом теми заняття;

4 б. одержує студент, який належним чином підготувався до практичної роботи, виконав усі завдання, під час опису технологічного процесу допускає певні неточності;

3 б. ставиться студентові, який підготувався до практичної роботи. При виконанні практичних робіт студент виконує роботу за зразком (інструкцією),

але з помилками; не може описати технологічний процес виготовлення виробу;

2 б. ставиться студентові, який не підготовлений належним чином до виконання практичної роботи, але виконав певні завдання під час практичної роботи; студент знає умовні технологічні прийоми але не вміє їх розрізняти.

- Поточна оцінка
- Самооцінка
- Контрольна робота
- Практичні домашні завдання
- Підготовка доповіді та презентації

Підсумковий контроль знань по дисципліні :

✓ **Залік**

Модульний контроль проводиться у формі суми балів за:

- поточне оцінювання практичних занять;
- практичну роботу;
- оцінювання КСР.

✓ **Екзамен у комбінованій формі;**

- у письмово-усній формі;
- модульний контроль.

Модульний контроль проводиться у формі суми балів за:

- поточне оцінювання практичних занять;
- контрольну роботу;
- письмову екзаменаційну роботу;
- усну відповідь;
- практичну роботу;
- оцінювання КСР.

Екзамен виставляється за результатами роботи студента впродовж усього семестру за всіма видами робіт, передбачених навчальним планом.

11. Розподіл балів, які отримують студенти

ПОТОЧНЕ ОЦІНЮВАННЯ та САМОСТІЙНА РОБОТА										Залік	Сума
ЗМІСТОВНИЙ МОДУЛЬ 1-2											
T2	T3	T4	T5	T7	T8	T9	T10	T11	КСР		
5	5	5	5	5	5	5	5	5	10	45	100

ПОТОЧНЕ ОЦІНЮВАННЯ та САМОСТІЙНА РОБОТА										Екзамен	Сума
ЗМІСТОВНИЙ МОДУЛЬ 3											
T4	T5	T8	T9	T12	T13	T14	T15	T16	КСР		
5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	50	100

12.1. Шкала оцінювання: національна та ECTS

Шкала оцінювання			
університецька	національна		Шкала ECTS
90 □ 100	5	відмінно	<i>A</i>
80 □ 89	4	добре	<i>B</i>
70 □ 79			<i>C</i>
60 □ 69	3	задовільно	<i>D</i>
50 □ 59			<i>E</i>
26 □ 49	2	незадовільно (з можливістю повторного складання)	<i>FX</i>
1 □ 25		незадовільно (з обов'язковим повторним курсом)	<i>F</i>

Методичне забезпечення

- 1) Городецький В.І. Етнодизайн ювелірних виробів : навчальна програма та методичні рекомендації; за ред..проф. Б.М.Тимківа. Івано-Франківськ : Плай, 2009. 91с. [Електронний ресурс]. Режим доступу : URL : <https://drive.google.com/file/d/1NMACXbN3hGqN9CIhX8fNdYdWqm82tXJu/view?usp=sharing>
- 2) Городецький В.І. Технологія виготовлення ювелірних прикрас. Художнє травлення : навчальний посібник. Івано-Франківськ : Плай, 2013. 180с. [Електронний ресурс]. Режим доступу : URL : https://drive.google.com/file/d/1MSzNlau2gEq1_UC0HrqF1C-9хо-O2S7Y/view
- 3) Городецький В.І. Художній метал : конспект курсу лекцій до практичних робіт. Івано-Франківськ : Плай, 2012. 200 с. [Електронний ресурс]. Режим доступу : URL : https://drive.google.com/file/d/1WekiRkbTeZB_OMKTyzbXrNc580rvOTQJ/view
- 4) Городецький В.І. Створення мультимедійної презентації до кваліфікаційної роботи : методичні вказівки. Івано-Франківськ : Симфонія форте, 2015. 60с. [Електронний ресурс]. Режим доступу : URL : <https://drive.google.com/file/d/17tshp6pC3yCZ9Iu1Axkk4mk2-vL7ujSY/view>

13. Рекомендована література

Базова

1. Антонович Є. А., Захарчук-Чугай Р. В., Станкевич М. Є. Декоративно-прикладне мистецтво : навч. посібник. Львів : Світ, 1992. 272с.
2. Антонович Є. А., Селівачов М.Р. Декоративно-прикладне мистецтво з практикумом у навчальних майстернях : навч. посібник. Київ : РНМК, 1993. 115с.
3. Асеев Ю. С. Джерела: мистецтво Київської Русі. Київ : Мистецтво, 1980. 214с.
4. Басанець Т. Художні вироби з кольорових металів. *Народна творчість та етнографія*. 1993. № 6. С. 46-50.
5. Балецкий В. С., Лисицина Е. Е. Синтетические аналоги и имитации природных камней. Москва : Недра, 1981. 242с.
6. Беседина М.Б. Самые знаменитые драгоценные камни и ювелирные украшения. Москва : АСТ, 2009. 269с.
7. Блейкмор К., Стенли Э. Ювелирное дело. Москва : ЗАО Олимп-Бизнес, 2006. 384с.
8. Бреполь Э. Теория и практика ювелирного дела. Ленинград : Машиностроение, 1982. 140с.
9. Бочаров Г. Н. Художественный металл Древней Руси. Москва : Наука, 1985. 320с.
10. Буканов В.В. Цветные камни / энциклопедия. Санкт-Петербург, 2008. 416с.
11. Вирбилис С. Гальванотехника для мастеров. Москва : Металлургия, 1990. 208с.
12. Гоберман Д. Искусство гуцулов. Москва : Советский художник, 1980. 210 с.
13. Гургула І. Народне мистецтво західних областей України. Київ «Мистецтво», 1966. 234с.
14. Грилихес С.Я. Обезжиривание, травление и полирование металлов; под ред. П.М.Вячеславова. изд. 5-е, перераб. и доп. Ленинград : Машиностроение, 1983. 101с.
15. Декоративно-ужиткове мистецтво: Словник: У 2 т. Афіша, 2000. Т. І. -363с.; Т. 2, 399с.
16. Древнее золото. Из собрания Музея исторических драгоценностей УССР. Москва : Искусство, 1975. 108с.
17. Древнерусское искусство XVII век. Москва : Наука, 1964. 332с.
18. Джинкс Мак Грас. Декоративная отделка ювелирных изделий. Москва : АРТ-РОДНИК, 2007. 128с.
19. Захаров Л.Н. Техника безопасности в химических лабораториях : прав. изд. 2-е узд. перераб. и доп. Ленинград : Химия, 1991. 336с.
20. Запаско Я. П., Білик В. І., Голод І. В., Лупій С. П., Стельмашук Г. Г., Шмагало Р. Т. Нариси з історії зарубіжного декоративно-прикладного мистецтва . Київ «ІСДО», 1995. 386с.
21. Кара-Васильева Т., Чегусова З. Декоративне мистецтво України ХХ століття. У пошуках „великого стилю”. Київ «Либідь», 2005. 426с.

22. Китова С. А. Полотняний літопис України., Семантика орнаменту українського рушника. Черкаси «Брама», 2003, 224с.
23. Курилич М. Гуцульський орнамент. Київ, ЛК Майстер, УВЙ, 200, 127 с.
24. : Ковальська майстерня : каталог навчальних закладів України з художньої обробки металу. Київ, 2006. 256с.
25. Жолтовський П. М. Художнє лиття на Україні XIV – XVIII ст. Київ : Наукова думка, 1973. 132с.
26. Жолтовський П. М. Художній метал. Київ : Мистецтво, 1972. 114с.
27. Карл Кодин. Ювелирное дело. Омск : Дедал-Пресс, 2008. 172с.
28. Колчин Б.А. Техника обработки металла в Древней Руси. Москва : Государственное научно-техническое издательство машиностроительной и судостроительной литературы, 1953. 159с.
29. Корсунь В. Ювелирное искусство Древней Руси. Традиции мастерства. Москва : Инфа-М, 2012. 272с.
30. Лившиц В. Художественное литье. Материалы. Технология. Практика : учебник для вузов. Москва : Рипол классик, 2004. 192с.
31. Лившиц В.Б. Художественное литье. Ювелирные и декоративные изделия. Москва : АСТ, 2010. 224с.
32. Мария Жозе Форкадел. Рисунок для ювелиров. Москва : АРТ-РОДНИК, 2005. 191с.
33. Марк Ф.Гримвейд. Руководство по пайке и другим техникам соединения в производстве ювелирных изделий. Омск : Дедал-Пресс, 2007. 66с.
34. Марченко В. И. Ювелирное дело. Москва : Высшая школа, 1984. 254с.
35. Манко Г. Пайка и припой. Москва : Машиностроение, 1968. 147с.
36. Макарова Т.И. Черневое дело Древней Руси. Москва : Наука, 1986. 154с.
37. Макарова Г.А. Художественное серебро Голландии. Москва : Художник и книга, 2003. 114с.
38. Макарова Г.А. Немецкое художественное серебро. Москва : Искусство, 1975. 146с.
39. Мак Крайт Тим. Двенадцать техник работы по металлу. Омск : Дедал-Пресс, 2004. 162с.
40. Мак Крайт Тим. Полное руководство по обработке металлов для ювелиров. Омск : Наследие. 2002. 164с.
41. Мельников И.В. Художественная обработка металлов. Ростов-на-Дону : Феникс, 2005. 450с.
42. Музей коштовностей України. Київ : Мистецтво, 2004. 463с.
43. Никифоров Б.Г. Ювелирное искусство: учебное пособие. Ростов-на-Дону : Феникс, 2006. 249с.
44. Новиков В.П. Ручное изготовление ювелирных украшений. Ленинград : Политехника, 1991. 205с.
45. Никорак О. І. Сучасні художні тканини Українських Карпат. Київ, Наук. думка, 1988, 224с.: іл..
46. Никорак О.І. Українська народна тканина XIX-XX ст.: Типологія, локалізація, художні особливості. Частина І. Інтер'єрні тканини (за

- матеріалами західних областей України) . Львів : Національна Академія наук України: Інститут народознавства, 2004, 584 с., іл.
47. Орел Л. Українські рушники . Львів, Кальварія 2003, 232с.
48. Русакова А. Ювелирные изделия. Москва : АСТ, 2008. 184с.
49. Рябцева С. Древнерусский ювелирный убор. Санкт-Петербург, 2005. 384с.
50. Рябинин Е.А. Языческие привески-амулеты Древней Руси. Москва : Наука, 1988. С. 55-58.
51. Одноралов Н. В. Гальванотехника в декоративном искусстве. Москва : Искусство, 1974. 296с.
52. Олвер Э. Искусство ювелирного дела. Омск : Дедал-Пресс, 2008. 172с.
53. Саенко Н. Саенко О. До становлення і розвитку українського монументально-декоративного мистецтва ХХ століття. Київ, Вид-во Ім. Олени Теліги. 2003, 558с.
54. Селівачов М.Р. Лексикон української орнаментики (іконографія, номінація, стилістика, типологія). Київ : Редакція вісника «Ант», 2005. XVI, 400с.
55. Суха Л. М. Художні металеві вироби українців східних Карпат. Київ : АН УРСР, 1959. 104с.
56. Седова М.В. Ювелирные изделия Древнего Новгорода (X – XV вв.). Москва : Наука, 1981. 191с.
57. Сіменс Р.Ф. Порооди і мінерали. Львів : Арт-Медіа, 1997. 64с.
58. Соколов М.В. Художественная обработка металлов. Азы филиграни. Москва : Владос, 2005. 143с.
59. Старк Джин Райст. Классические цепи «Звено в Звено» и их разновидности. Омск : Дедал-Пресс, 2007. 210с.
60. Стив Миджет. Мокуме гане. Полный обзор. Омск : Дедал-Пресс, 2005. 160с.
61. Срипник Г. А. Етнографічні музеї України. Київ, Наук, думка, 1989, 303 с.
62. Петерсон К. Проволочная бижутерия и ювелирные украшения. Ростов-на-Дону : Феникс, 2006. 144с.
63. Петренко М.З. Українське золотарство XVI – XVIII ст. Київ : Наукова думка, 1970. 206с.
64. Постникова-Лосева М. М. Золотое и серебряное дело XV–XX вв. Москва : Наука, 1983. 398с.
65. Тойбл К. Ювелирное дело. Москва: Легкая и пищевая промышленность, 1982. 199с.
66. Флеров А.В. Материаловедение и технология художественной обработки металлов. Москва: Высшая школа, 1978. 98с.
67. Ювелирные изделия своими руками : справочник. Москва: Оникс, 2008. 224с.

Допоміжна

68. Жилина Н.В. Зернь и скань Древней // *Живая страна*. 1994. №3. С.24-28.
69. Корнилов И. И., Солодова Ю. П. Ювелирные камни. Москва : Недра, 1982. 147с.
70. Макарова Т.И. Перегородчатые эмали Древней Руси. Москва : Наука, 1975. 289с.

71. Мінжунлін О. Реставрація творів з металу. Київ : Спалах, 1998. 218с.
72. Смирнов А., М.Викторов. Ювелирные украшения. Москва : Издательский дом «6 карат», 2006. 108с.
73. Флеров А. В. Художественная обработка металлов : практические работы в учебных мастерских. Москва : Высшая школа, 1976. 223с.
74. Харди Р. Граверное дело. Руководство для ювелиров. Москва : Дедал-Прес, 2008. 160с.
75. Шнайдер Г. А. Основы художественной обработки металла. Киев : Высшая школа, 1988. 168с.

Інформаційні ресурси

76. Наукова бібліотека Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника.
77. Івано-Франківська універсальна наукова бібліотека імені Івана Франка.
78. Державний архів Івано-Франківської області.
79. Фонди та музейні збірки Коломийського музею народного мистецтва Гуцульщини та Покуття ім. Йосафата Кобринського.
80. Періодика міжнародного журналу з популяризації ковальського мистецтва (Ковальська майстерня). [Електронний ресурс]. Режим доступу : URL : <http://www.kovalmayster.com.ua/>
81. Національна бібліотека України імені В.І.Вернадського. [Електронний ресурс]. Режим доступу : URL : <http://www.nbuv.gov.ua>
82. Рукотвори. Народне мистецтво online. [Електронний ресурс]. Режим доступу : URL : <http://www.rukotvory.com.ua>
83. Архів загальноукраїнського науково-освітнього журналу «Міфологія і фольклор». [Електронний ресурс]. Режим доступу : URL : <http://www.mifjournal.org.ua>
84. Оборудование и инструмент для ювелиров «Рундист». г. Львов. [Електронний ресурс]. Режим доступу : URL : <http://rundist.com/>
85. Ювелирное оборудование и инструмент "АВ ПОЛИСТАР". г. Харьков. [Електронний ресурс]. Режим доступу : URL : <http://www.polystar.com.ua/>
86. СлавИнструмент. Приобретение и доставка ювелирного инструмента. г.Краматорск. [Електронний ресурс]. Режим доступу : URL : <http://sjt.dn.ua/>
87. Ювелирное оборудование «BR-tools». г.Киев. [Електронний ресурс]. Режим доступу : URL : <http://www.br-tools.com.ua/>